

Övningskolan – ett sätt att utveckla lärarprofession?

Anders Hallman

Lärare och VFU-samordnare, Karolinska gymnasiet

Tider på eftermiddagen

Gymnasie- och gymnasiesärskola

13:00 - 13:45	Valbart seminarium	Conventum konferens och Tekniska kvarnen
13:45 - 14:00	Förflyttning	
14:00 - 14:45	Valbart seminarium	
14:45 - 15:15	Fika på Conventum Forum, följ skyltning genom glasgången.	OBS ny lokal! Conventum Kongress
15:15 - 16:45	Föreläsning av Sara Lund	
16:45 - 17:15	Utdelning av Pedagogiskt pris samt presentation av Topp 25 2025.	

WiFi

Nätverk:

Conventum smart

Lösenord:

conventum2016

Innehåll

- Kort presentation av försöksverksamheten med övningsskola och övningsförskola
- "Övningsskolan – ett växthus för lärare": forskningsläge, slutsatser och funderingar utifrån en uppsatsstudie.
- Samtal om utveckling av lärarprofession med fokus på verksamhetsförlagd lärarutbildning.

Försöksverksamheten – bakgrund och innehåll

- 5-årig försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor.
- Utbildningsdepartementet – Örebro universitet – Karolinska gymnasiet
- Start - Hösten 2014
- Karolinska gymnasiet enda deltagande kommunala gymnasieskolan i Örebro

Mål med övningsskolan

”Försöksverksamheten bör bidra till att höja kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen, bl.a. genom att stärka kvaliteten när det gäller **handledningen** under den verksamhetsförlagda utbildningen och **kontakterna** mellan en högskola och en övningsskola eller en övningsförskola.”

(Promemoria U2013/4305/S, *En försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor, mina understrykningar*)

Innehåll

- Samarbete kring seminarier på skolan mellan universitetslärare och skolans lärare
- Studenterna gör merparten av sin VFU vid en och samma enhet, återkommer till samma skola
- Möjligt att planera VFU mer långsiktigt
- Möjliggör att följa studenternas progression

Exempel på samarbete - Karolinska gymnasiet

- * Karolinska gymnasiet tar emot ca 20-25 VFU-studenter varje läsår – totalt ca 50 studenter i försöksverksamheten över 5 år .
- * Gemensam utveckling av portfolioverktyg för studenternas progression.
- * Handledarseminarier på skolan för att diskutera likvärdig bedömning av VFU-studenter.
- * Förste-lärare leder seminarier för VFU-studenter i t.ex. formativ bedömning
- * Deltagande i nätverk kring lärarutbildning

Övningskolan – möjligheter och utvecklingsområden

- * Stärker kvaliteten på VFU.
- * Erbjuder möjligheter till löpande kompetens- och professionsutveckling.
- * Målet med den sammanhållna lärarutbildningen kan nås.

Övningskolan – möjligheter och utvecklingsområden

- * Kan bidra att höja attraktiviteten i läraryrket samt att övningskolan kan ses som en god rekryteringsbas för nya medarbetare.
- * Försöksverksamheten erbjuder en unik chans att få forskningsanknytning i skolan.
- * Största utmaningen är att få till rimliga förutsättningar för deltagande skolor.

Uppsatsstudie: "Övningskolan – ett växthus för lärare?"

- Kvalitativ studie av en process, intervjuer med nyckelpersoner under ht-2015.
- Forskningsöversikt:
  1. Kunskaps-/Forskningsöverföring (transformation)
    - Hinder:
      - föreställningar om teori och praktik
      - "Översättningsproblematik"
      - Tidsbrist
    - Förutsättningar:
      - Varaktiga samarbeten
      - Formaliserade samarbeten

Uppsatsstudie: "Övningskolan – ett växthus för lärare?"

2. Professionell utveckling:

- Forskning om professionellt lärande i kollaborativa gemenskaper (PLC, TLC)
- Forskning om den varaktiga professionella utvecklingen (CPD)
- Kunskapsöverföring sker inom ramen för dessa kollaborativa gemenskaper
- Dessa former för professionell utveckling tenderar att leda till högre måluppfyllelse (t.ex. Timperley, 2007)

Uppsatsstudie: "Övningskolan – ett växthus för lärare?"

Resultat:

- Försöksverksamheten uppfattas vara en mycket positiv utveckling för VFU och lärarutbildning i stort.
- De fasta organisatoriska formerna skapar en långsiktighet, en stabilitet och även möjligheter att "överföra" kunskap genom mer ömsesidig kommunikation och kunskapsbildning mellan akademi och profession.
- Samtliga studerade nivåer är också överens om vad som utgör det största hindret för att utveckla processen vidare och det är bristen på tid.

Hur utvecklar vi lärarprofessionen?

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. (Skollag 2010:800, § 5)

"Lärarprofessionen bör vara forskningsförankrad"

"Lärarprofessionen bör själv kunna formulera den samlade beprövade erfarenheten till en "best practice". "

Hur utvecklar vi lärarprofessionen?

Syntes:

"Lärarprofessionen kan endast utvecklas om professionen själv börjar beforska sin egen praktik, utvecklar en egen begreppsapparat samt hittar varaktiga former för att *föra över* dessa kunskaper till blivande lärare."

"Forsknings- och utvecklingskolor som samtidigt är övningskolor"

Läsa vidare?

- [Övningsskolan på Pedagog Örebro](#)
- Uppsatsen – skriv upp dig på en lista så mailar jag ut den.